

Riksteaterns strategi för minskad klimatpåverkan

"Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp." Sveriges klimatmål

Riksteaterns uppdrag

Riksteatern är en folkrörelse som arrangerar, främjar och producerar turnerande scenkonst. I Riksteaterns stadgar fastslås att "Riksteatern ska bidra till att alla ska kunna delta, ha inflytande och känna delaktighet i konsten och samhället och ska på så sätt vara en föregångare i att utöva, utveckla och skapa morgondagens demokrati." Riksteatern har därmed åtagit sig ett samhällsansvar som sträcker sig längre än scenkonst. Dessutom är Riksteatern en offentligt finansierad institution med ett statligt uppdrag. Som sådan är det lämpligt att Riksteatern bedriver sin verksamhet i linje med Riksdagens klimatmål kopplade till klimatpåverkan och med målen i internationella avtal rörande klimatpåverkan som Sverige undertecknat.

Bakgrund

Accelererande klimatförändringar till följd av människans utsläpp av växthusgaser i atmosfären är en av vår tids största utmaningar. I dagsläget riskerar den globala medeltemperaturen att öka så mycket att det skulle medföra mycket allvarliga konsekvenser. Klimatpåverkan måste begränsas för att skapa förutsättningar för en utveckling som är socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar. Klimatförändringar orsakade av människor är en allt viktigare fråga för Riksteaterns intressenter (exempelvis staten, medlemmar, anställda och publiken). För att förbli relevant hos dessa behöver Riksteatern ta ansvar genom att minimera klimatpåverkan från vår verksamhet. Riksteatern har som landsomfattande folkrörelse och inflytelserik turnerande scenkonstproducent en viktig roll i att bidra till att vårt samhälle minskar sin klimatpåverkan.

Strategin

Vision

Riksteatern ska bedriva sin verksamhet i linje med Riksdagens klimatmål kopplade till klimatpåverkan och med målen i internationella avtal rörande klimatpåverkan som Sverige undertecknat.

Målsättning

Det prioriterade och övergripande målet för strategin är att:

- Mängden koldioxid per besökare ska minska med 10 procent per år.

De totala utsläppen av växthusgaser omräknat till koldioxid (så kallat koldioxidekvivalenter, läs mer under "Begrepp") delas med antalet besökare på de föreställningar som Riksteaterns nationella verksamhet producerar. På så vis är målet inte kopplat till absoluta utsläpp utan satt i relation till antalet besökare. Det ger Riksteatern en möjlighet att både öka sin turnerande verksamhet och samtidigt visa på att vi förbättrar vår resurs- och energieffektivitet.

Arbetsmetod

För att uppnå målsättningen ska Riksteaterns arbete vila på följande aspekter:

Kunskap

Beslut ska bygga på fakta om vilka åtgärder som ger störst klimatnytta i relation till insatsens kostnad. Fakta ska komma från tillförlitliga källor och underbyggas av god forskningsmetodik.

Data

Riksteaterns klimatpåverkan ska kartläggas och publiceras årligen för att möjliggöra uppföljning av beslut och åtgärder.

Klimatberäkningarna följer det arbetssätt som beskrivs i GHG-protokollet (Greenhousegas Protocol). GHG-protokollet är en internationell beräkningsstandard som används av nationer, större företag och verksamheter för att beräkna klimatpåverkan på ett standardiserat vis. Det utvecklas tillsammans med World Resources Institute (WRI) och World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). Beräkningar enligt GHG-protokollet ska efterleva följande principer:

- Relevans: Rapporteringen ska spegla verksamhetens verkliga utsläpp och påverkan.
- Fullständighet: Rapporteringen ska vara så fullständig som möjligt och eventuella undantag ska förklaras.
- Noggrannhet: Rapporten ska sträva efter att beskriva verkliga utsläpp.
- Jämförbarhet: Rapporteringen ska sträva efter att vara konsekvent och därmed jämförbar över tid.
- Transparens: Data, metoder, antaganden och källor ska redovisas.

Information och inspiration

Riksteatern ska inhämta data och kunskap om åtgärder som kan minska klimatpåverkan, samt sprida kunskapen till hela Riksteaterns organisation och andra intressenter. Syftet är att stödja välgrundade val för att uppnå målsättningen och visionen med strategin samt att inspirera och fånga upp engagemang i organisationen och branschen.

Resurser

Klimatarbetet ska tilldelas de resurser för satsningar som krävs för att uppnå den övergripande målsättningen.

Genomförande och ansvar

Alla förtroendevalda och medarbetare ska beakta strategins vision och målsättning i all verksamhet och verksamhetsplanering. Kongressen och styrelsen fastslår målsättningar och strategier som styr verksamheternas arbete. Strategin gäller hela Riksteatern inom såväl nationell, regional som lokal verksamhet.

Lokal verksamhet

För den lokala verksamheten vilar ansvaret på respektive styrelse att bidra till strategins vision och målsättning.

Regional verksamhet

För den regionala verksamheten vilar ansvaret på respektive styrelse att bidra till strategins vision och målsättning.

Nationell verksamhet

För den nationella verksamheten vilar ansvaret för att strategin följs på VD. Den nationella verksamheten är ansvarig för punkterna kunskap, data och information och inspiration. Det innebär bland annat att utföra den årliga klimatberäkningen och redovisa resultatet på ett sätt som är tillgängligt för hela verksamheten.

Avgränsningar

Detta dokument utgör en strategi utifrån följande definition av begreppet: ett fastställande av de grundläggande långsiktiga målen för en organisation. Den fastställer styrande principer, definitioner och långsiktiga mål för att nå klimatmålet. Strategin ska därför inte läsas som en handlingsplan, utan som ett ramdokument som ger vägledning till verksamhets- och/eller handlingsplaner inom Riksteatern.

Denna strategi fokuserar på Riksteaterns klimatpåverkan och relaterade utmaningar bakom, på och framför scenen.

Begrepp**Växthusgaser**

Jordens temperatur regleras till stor del av växthuseffekten. Växthusgaser är gaser som naturligt, eller genom mänsklig påverkan, finns i atmosfären och reflekterar solens strålning så att jordens yta värms upp. Detta är nödvändigt för att det ska finnas liv på jorden. De viktigaste växthusgaserna är vattenånga, koldioxid, metan och dikväveoxid (lustgas). När andelen växthusgaser som finns i atmosfären ökar leder det till ökad temperatur, vilket har allvarlig påverkan för livet på vår planet.

Koldioxid (CO₂) och koldioxidekvivalenter (CO₂e)

CO₂ är den kemiska förkortningen av koldioxid. Koldioxid är den vanligaste växthusgasen som släpps ut i samband med mänskliga aktiviteter. Andra växthusgaser som släpps ut i samband med Riksteaterns aktiviteter räknas också in i nyckeltalet. Eftersom de olika gaserna har olika förmåga att bidra till den globala uppvärmningen räknas utsläppen om till den mängd koldioxid som hade orsakat motsvarande uppvärmning för respektive gas, kallat koldioxidekvivalenter (CO₂e). 1 kg CO₂e kan bestå av flera olika växthusgaser, men har lika stor klimatpåverkan som 1 kg ren CO₂.

Utgångspunkter för målsättningarna i strategin**Parisavtalet**

Merparten av världens länder ingick 2015 ett globalt klimatavtal som benämndes Parisavtalet efter underskriftsorten. Kärnan i avtalet är att utsläppen av växthusgaser ska minskas och att de som drabbas av klimatförändringarnas effekter ska stödjas. Huvudmålet är att hålla den globala uppvärmningen långt under två grader och att sträva efter att hålla den under 1,5 grader.

Riksdagens miljö- och klimatmål

Sveriges riksdag har antagit 16 nationella miljömål som beskriver det tillstånd i den svenska miljön som Sveriges miljöarbete ska leda till. Ett av dessa mål är Sveriges klimatmål:

Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras,

livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras. Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att det globala målet kan uppnås.

För att konkretisera målsättningen har bland annat följande etappmål antagits:

- Växthusgasutsläppen från inrikes transporter ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med år 2010.
- Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. För att nå nettonollutsläpp får kompletterande åtgärder tillgodoräknas. Utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre än utsläppen år 1990.